

#YouthGoals

STRUCTURED DIALOGUE

Noorte eesmärgid tulenevad noortega ajavahemikul 2017–2018 läbi viidud struktureeritud dialoogist. Need esindavad noorte seisukohti üle kogu Euroopa.

Loe noorte eesmäärke veebis!

1 NOORTE KAASAMINE EL-IS

Tekitada noorte seas tunnetus, et nad kuuluvad Euroopa projekti, ning luua sild EL-i ja noorte vahele, et taastada usaldus ja tõsta nende osalust.

Aina enam noori ei usalda EL-i, neil on raskusi selle printsiipide, väärtuste ja toimimise mõistmisel. EL-i demokraatia nappust on määratletud kui üht edeneva euroskeptitsimi põhjust.

- Tagada tähendusrikas noorte kaasatus ja dialoog kõikidel EL-i otsustustasanditel, edendades olemasolevaid osalusmehhanisme ja luues uusi.
- Tagada võrdne ligipääs kvaliteetsele erapooletule ja noortesõbralikule teabele selle kohta, kuidas EL töötab, kuidas selles osaleda ja milliseid võimalusi see pakub.
- Rakendada ja tõhustada haridusprogramme Euroopa ja EL-i kohta formaalsetes ja mitteformaalsetes õpikeskkondades.
- Tagada kõikide liikmesriikide õiglane esindatus poliitilistes ja halduslikes EL-i asutustes kooskõlas võrdsete kodanikuõiguste printsiibiga.
- Suurendada EL-i noorteprogrammide eelarvet ja mõju.
- Suurendada noorte usaldust EL-i projekti, keskendudes demokraatia nappusele, läbipaistvuse puudumisele ja nähtavusele.
- Institutionaliseerida EL-i poliitika noortesõbralikkuse, mõjuvuse ja toime hindamine.

2 SOOLINE VÖRDÕIGUSLIKKUS

Tagada kõikide sugude ja sootundlike lähenemiste võrdsus kõikides noorte elu puudutavates valdkondades.

Soopõhine diskrimineerimine puudutab ikka veel palju noori, eriti noori naisi. Võrdsed võimalused ja ligipääs õigustele peab olema tagatud mis tahes soost noortele, sealhulgas mittebinaarsetele ja LGBTIQ+ noortele.

- Võidelda diskrimineerimisega ja tagada võrdsed õigused kõikidele sugudele kultuurilises, poliitilises ja sotsiaalmajanduslikus elus.
- Saavutada universaalne teadlikkus soopõhisest ebavõrdsusest ja diskrimineerimisest, eriti meedias.
- Lõpetada soopõhine vägivald, keskendudes ja võideldes sellega tõhusalt kõikides selle vormides.
- Välistada stereotüüpsed soorollid ja võtta omaks mitmekülgsed sooidentiteedid haridussüsteemides, pereelus, töökohas ja muudes eluvaldkondades.
- Lõpetada soopõhine struktureeritud diskrimineerimine tööturul ja tagada võrdsed õigused, ligipääs ja võimalused
- Tagada võrdne tasu võrdse töö eest ja võrdne kohustuste jagamine hooldamisel.
- Tagada võrdne ligipääs formaalsele ja mitteformaalsele õppele ja veenduda, et haridussüsteemide kujundamine järgiks sootundlikke lähenemisi.

3 KAASAV ÜHISKOND

Võimaldada ja tagada kõikide ühiskonna noorte kaasatus.

Üks kolmandik Euroopa noortest elab vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse ohus. Paljudel pole ligipääsu oma sotsiaalsetele õigustele. Suur osa seisab jätkuvalt silmitsi mitut laadi diskrimineerimise, eelarvamuste ja vihakuritegudega. Uus sisserändanähtus tõi endaga kaasa mitmeid sotsiaalseid ja kaasatusega seotud probleeme. Seega on äärmiselt oluline töötada kõikide Euroopa noorte õiguste tagamise nimel, pidades samas silmas ka kõige marginaliseerituid ja tõrjutuid.

- Tagada õiguslik kaitse ja rahvusvaheliste õigusinstrumentide rakendatus, et vältida mis tahes laadi diskrimineerimise ja vihakõne eest, pidades seejuures silmas, et noored kogevad eri vormides diskriminatsiooni.
- Suurendada teabe levimist marginaliseeritud noorteni, et tagada nende teadlikkus neile ligipääsetavatest kohtadest, võimalustest ja kogemustest.
- Tagada, et kõigil marginaliseeritud noortel oleks võrdne ligipääs formaalsetele ja mitteformaalsetele õpikeskkondadele, pöörates seejuures tähelepanu kõikidele kaasamisvormidele.
- Tugevdada haridustöötajate võimekust töötada marginaliseeritud noortega.
- Luua rohkem kohti, võimalusi, ressursse ja programme, et edendada dialoogi ja sotsiaalset sidusust ning vältida diskrimineerimise ja segregatsiooniga.
- Suurendada sotsiaalse toe pakkumist, kehtestades õigused, mis tagaksid äraelamist võimaldava töötasu, õiglased töötingimused ja üldkättesaadava kvaliteetse tervishoiu, ning tagades erimeetmed marginaliseeritud noortele.
- Tagada, et marginaliseeritud noored osaleksid kõikides otsustusprotsessides ning oleksid põhiosalejad, eriti nende õiguste, heaolu ja huvidega seotud protsessides.

4 INFORMATIIVNE JA KONSTRUKTIIVNE DIALOOG

Tagada, et noortel oleks parem ligipääs usaldusväärsele teabele, toetada nende võimekust kriitiliselt teavet hinnata ja kaasa rääkida osalus- ja konstruktiivses dialoogis.

Noortel on raskusi teabe õigsuse ja usaldusväärsuse hindamisel. Nad peavad olema suutelised paremini meediamastikku läbima ja konstruktiivses dialoogis osalema.

- Julgustada noori olema kriitilised ja vastutustundlikud teabe kasutajad ja tootjad.
- Tagada, et noortel oleks võimekus ära tunda ja teavitada korduvalt eksitavatest uudistest ning kontrollida kasutatud uudisteallika õigsust.
- Tagada, et noored oleks võimelised ära tundma ja teavitama vihakõnedest ja diskrimineerimisest nii veebis kui ka veebiväliselt.
- Tagada, et noored oleks võimelised osalema lugupidavas, sallivas ja mittevägivaldses dialoogis nii veebis kui ka veebiväliselt.
- Tagada kerge ligipääs arusaadavale noortesõbralikule teabele, mis järgib eetikareegleid ja kvaliteedistandardeid.
- Tagada, et lapsevanematel, hooldajatel ja kõikidel noorte harimises ja õpetamises osalevatel inimestel oleks oskused kasutada meediat, neil oleks digitaalne kirjaoskus ja et nad oleks noortele usaldusväärsed teabeallikad.

5 VAIME TERVIS JA HEAOLU

Saavutada parem vaimne heaolu ja lõpetada vaimse tervisega seotud probleemide häbimärgistamine, edendades seeläbi kõikide noorte sotsiaalset kaasatust.

Märkimisväärne ja aina kasvav hulk noori üle kogu Euroopa väljendavad oma muret seoses vaimse tervise probleemidega, näiteks liigse stressi, ärevuse, depressiooni ja muude vaimsete haiguste levimusele oma eakaaslaste seas. Noored viitavad tohutule sotsiaalsele survele, millega nad tänapäeval silmitsi seisavad, ja väljendavad vajadust paremate vaimse tervisega seotud teenuste järele.

- Julgustada eneseteadliku ja vähemkonkureeriva meelelaadi arendamist, edendades individuaalsete oskuste ja tugevuste väärtustamist.
- Kaitsta vaimse tervise probleemidega isikute õigusi töötada ja õppida nii enne kui ka pärast haigust, et tagada neile võimalus oma ambitsioonide poole püüelda.
- Luua kaasav ja läbipõimuv lähenemine vaimse tervisega seotud teenuste pakkumisele, mis suunatud kõikidele, eriti vähemusgruppidele.
- Pakkuda kõikidele noortega töötavatele professionaalidele, kuid ka noorte peredele ja sõpradele kvaliteetset vaimse tervise esmaabi väljaõpet.
- Pakkuda kõikehõlmavat, lugupidavat ja hästi rahastatud ravi, mis hõlmab endas kvaliteetse vaimse tervisega seotud teenuste pakkumist kõikides raviasutustes.
- Keskenduda ennetusmeetmetele, mis tagaksid, et noortel oleks vajalikud teadmised ja oskused parema vaimse heaolu saavutamiseks.
- Võidelda teadvustamisprogrammide loomise kaudu vaimse tervise probleemide häbimärgistamise vastu.

6

MAAPIIRKONDADE NOORTE KAASAMINE

Luu tingimused, mis võimaldaksid noortel rakendada oma potentsiaali maapiirkondades.

Olenemata EL-i laialdasest pühendumisest maapiirkondade arendamisele ja asjaolust, et 2015. aastaks elas üks kolmandik EL-i elanikkonnast maapiirkondades, on erinevused linnade ja maapiirkondade elamistingimustes siiski suured. Seega on oluline tagada noortele võrdsed tingimused nii linnas kui ka maal.

- Tagada sobiv taristu maapiirkondades, et võimaldada avalike teenuste ning andmeside- ja eluasemevõimaluste õiglast pakkumist kõikidele noortele.
- Tagada, et maapiirkondades luuakse jätkusuutlikke ja kvaliteetseid töökohti, mis on noortele ligipääsetavad.
- Tagada noorte poolt, noortele suunatud ja noori kaasavate tegevuste detsentraliseerimine, et edendada nende kaasatust ja tuua kasu kohalikele kogukondadele.
- Tagada, et maapiirkondade noored osaleksid aktiivselt otsustusprotsessides.
- Tagada maapiirkonna noortele teistega võrdne ligipääs kvaliteetsele haridusele.
- Luua maapiirkondade positiivne kuvand.
- Tagada maapiirkonna traditsioonide kaitstus.

¹⁾ http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Statistics_on_rural_areas_in_the_EU

7

KVALITEETNE TÖÖHÕIVE KÕIGILE

Tagada ligipääsetav tööturg, mis sisaldab võimalusi kvaliteetsete töökohtadeni jõudmiseks kõikidele noortele.

Noored kannatavad laialdase noorte tööpuuduse, ebakindlate ja ekspluateerivate töötingimuste ning diskrimineerimise käes nii tööturul kui ka töökohas. Teabe ja sobivate oskuste puudumine tulevikuliseks tööhõiveks takistavad noorte täielikku integreerumist tööturul. Seega on vajalik tarvitusele võtta meetmed, mis tagaksid kvaliteetse tööhõive kõikidele.

- Luua kvaliteetseid töökohti, mis tagavad kõikidele noortele õiglasel töötingimused ja -õigused ning õiguse teenida äraelamist võimaldavat tötötasu.
- Tagada sotsiaalne kaitstus ja tervishoid kõikidele noortele töötajatele.
- Tagada õiglane kohtlemine ja õiglasel võimalused kõikidele noortele, et lõpetada diskrimineerimine tööturul.
- Tagada võrdsed võimalused kõikidele noortele, eesmärgiga arendada vajalikke oskusi ja omandada praktilisi kogemusi, et muuta üleminek õppimiselt tööturule sujuvamaks.
- Tagada praktikumide, praktika ja muude tööpõhiste õppevormide, samas ka vabatahtlikutöö ja mitteformaalse õppe kaudu saavutatud pädevuste tunnustatus ja kehtivus.
- Tagada noorte ja noorteorganisatsioonide kaasatus võrdsete partneritena tööhõivepoliitika arendus-, rakendus-, järgimis- ja hindamisprotsessidesse kõikidel tasemetel.
- Tagada võrdne ligipääs kvaliteetsele teabele ja sobivatele tugimehhanismidele, et valmistada noored ette muutuva tööturu ja tulevikutöödega kohanemiseks.

8

KVALITEETNE HARIDUS

Rakendada ja tõhustada erinevaid õppevorme, andes noortele oskused astuda vastu alalise muutumises oleva elu väljakutsetele 21. sajandil.

Haridus on jätkuvalt võtmetegur aktiivse kodanikuosaluse, kaasava ühiskonna ja tööhõive tagamises. See on ka põhjus, miks peame avardama oma nägemust 21. sajandil saadavast haridusest, keskendudes rohkem ülekantavatele oskustele ning õppijakeskele ja mitteformaalsele õppele, et saavutada tõeliselt võrdne ja üldine ligipääs kvaliteetsele haridusele.

- Tagada üldkehtiv ja võrdne ligipääs kvaliteetsele haridusele ja elukestvatele õppele.
- Tagada, et kõikidel noortel oleks ligipääs piisava rahastusega mitteformaalsele õppele kõikidel tasemetel ning et see oleks tunnustatud ja kehtiv.
- Edendada avatud meelelaadi ning toetada inimeste- ja rahvusvaheliste oskuste arendamist.
- Luua ja rakendada personaalsemat ning osalusel ja koostööl põhinevat õppijakeskset lähenemist kõikides haridusprotsessides.
- Tagada, et haridus annaks kõikidele noortele vajalikud eluoskused, näiteks raha majandamises ja tervishoius, sealhulgas seksuaal- ja reproduktiivtervise osas.
- Tuua formaalsesse ja mitteformaalsesse õppesse meetodeid, mis võimaldavad õppijal arendada isiklikke oskuseid, sealhulgas kriitilist ja analüütilist mõtlemist, loovust ja õpimeetodeid.
- Tagada, et noortel oleks ligipääs kodanikuharidusele, eesmärgiga anda neile põhjalikud teadmised poliitilistest süsteemidest, demokraatiast ja inimõigustest, mis omandatakse muuhulgas ka kogukonnapõhiste kogemuste kaudu, et edendada aktiivset kodanikuosalust.

KOHT JA OSALUSVÕIMALUSED KÕIGILE

Suurendada noorte demokraatlikku osalemist ja autonoomsust, pakkudes samas spetsiaalseid noortekohti kõikides ühiskonna valdkondades.

Kuigi noorte osalus on demokraatia toimimiseks äärmiselt oluline, on noored neid mõjutavates otsustusprotsessides alaeindatud. Nad vajavad ligipääsu füüsilistele kohtadele oma ühiskonnas, et toetada nende isiklikku, kultuurilist ja poliitilist arengut.

- Tagada, et noortel oleks võimalus asjakohaselt mõjutada kõiki ühiskonnavaldkondi ja kõiki otsustusprotsesside osi, alates päevakorra seadmisest kuni täidesaamise, järgimise ja hindamiseni läbi noortesõbralike ja ligipääsetavate mehhanismide ja struktuuride, mis tagavad, et kõik poliitikad vastavad noorte vajadustele.
- Tagada kõikidele erineva taustaga noortele võrdne ligipääs igapäevastele otsustusprotsessidele.
- Suurendada noorte osalust ja läbi selle võrdset esindatust nii valimisprotsessis kui ka valitud organites ja muudes otsustusorganites ning seda kõikidel ühiskonnatasanditel.
- Tagada noore juhitud füüsiliste asutuste ja taristute ehk nn noortekohtade olemasolu, mis on iseseisvad, avatud ja turvalised, kõigile ligipääsetavad, pakuvad professionaalset arendustuge ja võimalusi noorte osaluseks.
- Tagada turvaliste ja noortele mõeldud virtuaalruumide olemasolu, mis on kõikidele noortele ligipääsetavad, mis pakuvad ligipääsu teabele ja teenustele ning annavad noortele võimalusi osalemiseks.
- Tagada jätkusuutlik kvaliteetse noorsootöö rahastus, ühine tunnustatus ja arendamine, eesmärgiga tugevdada noorteorganisatsioone ning nende rolli kaasamises, osalemises ja mitteformaalses õppes.
- Pakkuda noortesõbralikku, asjakohast ja põhjalikku teavet, mis on koostatud noorte poolt ja nendega koostöös, eesmärgiga suurendada noorte osalust.

JÄTKUSUUTLIK ROHELINE EUROOPA

Saavutada ühiskond, milles kõik noored on keskkondlikult aktiivsed, haritud ja võimelised olema muutuste algatajad oma igapäevaelus.

Tänapäeval tarbime me viisil, mida meie keskkond ei suuda taluda. Ühiskond peab kliimamuutuste ja kasvavate keskkonnaohtude vastu tegutsema. Kuid meie ühiskond ei saa lahendada probleemi, mida ta endale ei teadvusta. See on põhjus, miks kõik, sealhulgas noored, on hakanud võtma vastutust enda tegude eest ja mõjutama tulevaste põlvkondade elu. Jätkusuutlikuks muutumine ei ole valik, see on kohustus.

- Tagada, et kõik, sealhulgas noored, teadvustaksid endale, kuidas nende tegevus keskkonda mõjutab.
- Julgustada kogu ühiskonda, eriti noori, käituma keskkonnasäästlike ja jätkusuutliku arengut edendavate muutuste eestvedajatena.
- Arvestada iga poliitika ja elutegevuse keskkonnamõju, tagades samas, et noored oleks kõikidel tasanditel kaasatud jätkusuutliku arenguga seotud poliitikaloomesse.
- Suurendada rahvusvahelist koostööd, et kõrvaldada keskkonnakahjulik tootmine ja tarbimine.
- Toetada ja tugevdada võimalusi noortel tegutseda keskkonnasektoris vabatahtlikena.
- Tagada, et kõikidel, eriti noortel, oleks ligipääs keskkonnasäästlikule taristule, et harrastada jätkusuutlikumat eluviisi.
- Suunata uurimis- ja innovatsioonitegevust pöörama rohkem tähelepanu keskkonnasäästlike lahenduste ja tehnoloogiate väljaarendamisele.

NOORTEORGANISATSIOONID JA EUROOPA PROGRAMMID

Tagada kõikidele noortele võrdne ligipääs noorteorganisatsioonidele ja Euroopa noorteprogrammidele, ehitades üles ühiskonda, mis põhineb euroopalikel väärtustel ja identiteedil.

Noorteorganisatsioonid ja Euroopa noorteprogrammid hõlmavad miljoneid noori, et toetada nende aktiivset kodanikuosalust ja edendada eluks vajalikke oskusi. Sellegipoolest on noorteorganisatsioonid ja Euroopa noorteprogrammid jätkuvalt alarahastatud ning vähesel tunnustatuse ja ligipääsetavusega.

- Tagada nähtavus ja kvaliteetne teave noorteorganisatsioonide ja Euroopa noorteprogrammide kohta kõikidele noortele.
- Tagada noorteorganisatsioonidele piisavalt ressursse EL-i programmidest, et nad saaksid luua projekte ja pääseda ligi struktuurivahenditele, eesmärgiga viia oma missioon täide ja nende tööd toetada.
- Tagada noorteorganisatsioonide ja Euroopa noorteprogrammide parem koostöö haridussüsteemidega, mida teadvustatakse kui eluoskusi ja aktiivset kodanikuosalust edendavate teguritena.
- Suurendada Euroopa noorteprogrammide ligipääsetavust, tagada nende noortesõbralik halduskord ning pakkuda tuge ja kvaliteetset teavet kõikidele osalejatele ja taotlejatele.
- Jõuda marginaliseeritud noorteni ja pakkuda neile tuge, et nad oleks noorteorganisatsioonides, -gruppides ja EL-i noorteprogrammides aktiivsed.
- Suurendada noorteorganisatsioonidele ja -gruppidele saada olevaid ressursse, abirahade valikut ja võimalike algatuste mitmekesisust.
- Tagada noorte osalus Euroopa noorteprogrammide juhtimisprotsessides.